

אלי אביר

בונה בתים 1

אֲנָשִׁים סְבִיבִי
בוֹנִים בְּתֵימָם,
מְרִימִים מַגְדָּלִים לְשָׁמַיִם
אֲנִי בּוֹנֵה בְּתֵי-שִׁיר
בֵּינֵתִים

*

אֲנִי כּוֹתֵב שִׁירִים מֵהַמְּגֵרָה
בְּלִי שׁוֹם הַרְשָׁאָה אוֹ הַשְׂרָאָה
סַתֵּם רְשׁוֹם מֶרְשָׁל
זֶה הַרְבֵּה יוֹתֵר קָל:

וַיִּבְרָטוּר וְרֵד מוֹנָח
עַל תְּמוֹנַת אֲמִי וְאָבִי
בַּיּוֹם הַכְּלוּלוֹת
פְּנִיָה וְרָדִים וְשׁוֹשְׁנִים אֲדָמוֹת.

קוֹנְדוּמִים מְשַׁמְנִים בְּטַעֲמִים
לְצַד סֶפֶת יָד וְשֵׁם.
תְּמוֹנוֹת בְּנוֹתֵי יְלָדוֹת מֵתִפְרָצֶת
הַשְּׁתַחֲלָה לְתוֹךְ שְׁקִית
תְּעוּדוֹת הַפְּטִירָה
שֶׁל אָבִי, שֶׁל אֲמִי.

אָבִי בְּמַדֵּי הַצְּבָא הַצְּרָפְתִּי
בְּלוֹרִיתוֹ מֵתִנְפַּנֶּת
מֵתִנְפַּפֶּת
עִם תְּכֵשִׁיר לְהַצְמַחַת שְׁעָר.
מִשְׁחַת פִּילִינֵג לְהַסְרֵת קְמָטוּטִים
מֵתַחְבֶּקֶת עִם תְּמוֹנוֹת נְעוּרִים.

אֲנִי כּוֹתֵב שִׁירִים מֵהַמְּגֵרָה
בְּקָלוֹת, בְּהַתְרַשְׁלוֹת, בְּהַזְדַּמְנוֹת.

של מי הבית הזה

שֶׁל מִי הַבַּיִת הַזֶּה
הַחֲפָצִים מוֹנָחִים בְּמִקְוָם
אֲתָה יְכוּל לְקַחַת, לְכוּז
אֲתָה לֹא נוֹגֵעַ
לֹא שִׁיךְ לְאָף אַחֵר.

יש כאלה מברונזה

אלון מורדוך: פתימים, הוצאת ספרי עיתון 77, 2010, 88 עמ'

כמו שלג שנהפך לגוש דוקרני בבשר הגוף, המשורר אלון מורדוך פוצע בנו בסכין של מילים, ולא מרפה לרגע מעצם הנעימה עד שהנשימה נהפכת לקצף של אותיות, מתוך הגרון ואל השפה החוצה. לא פתימים הוא מנחית עלינו אלא ברד שקפא והיה ללובן מאוגרף בתוך שירת חייו: "האופטימיות מתריסה עלי/ דברי הבל זכים וטהורים/ אני שוכב נטוע במיטה/ מעלי השמש מכה/ חסד ועוד חסד/ ואז אני קם ורץ קם ורץ/ והכל מכה בי חזק/ בכל הצבעים מכה/ האורות, האנשים/ לא מרפים/ מכים./ ימי זיכרונות מפוצצים לי את הראש/ חבל שלא התאמצתי למות בצבא/ במוות פחות כואב/ העשב יותר ירוק, הכחול יותר רחוק/ השקט יותר נסבל והלהקה תעשה אותי 'בְּחַי' / וזה יהיה החיבור היחיד/ על המגרש יצעדו האמונים בטקסיות טוטלית/ סולו גיטרה ומפוחית קטנה/ מייללים את הנשמה/ לאופטימיות שמתריסה עלי/ מכה בצרורות, מכה חזק/ מכה" (עמ' 71).

"מנה שווארמה במקום כדור בראש"

אופיר נוריאל: גזר דין גוף, הוצאת הליקון 2010, 64 עמ'

אופיר נוריאל חותך בבשר החי עד העצם, ולא משאיר גיד אחד לרפואה, את איבריו הפנימיים הוא מוכר בשוק המילים, כמו היו תלויים על וו האטליוז, ואומר תעשו בהם שימוש, כי אני בעצם רק מחובר לרות. כבר במשפט המפתח של אופיר נוריאל - "תודה לאל האוזניים שלי תמיד יצאו מהמסגרת" - ברור כי אכן הבן אדם לא עושה חסד עם עצמו, מתכסה עם האני שלו בגדול, יורד על יופיו הפנימי המיוחד דרך בבוואה חיצונית. קראתי הרבה בחיי, אבל שורות כגון "מנסה לכתוב על סבתא שלי אבל לא יודע אפילו מאיפה להתחיל./ אולי מאז שהייתי ילד קטן (היא רצה אתי לקופת חולים לפיזיותרפיה ולאיפה לא)./ אצלה תמיד היה ונשאר האוכל הכי טעים./ נקודה./ והדבר הכי חשוב בעולם זה שכל הבנות והנכדים והנינים שלה אוכלים טוב ואף פעם הם לא רעבים חס וחלילה./ עכשיו אני נפרד ממנה להתראות,/ היא מבקשת מאלוהים שילווח אותי לאן שאני

באופנוע השירה הוא משאיר לנו אבק של כוכבים, הניירונים של המוח המשוטט שלו אינם נותנים לנו מנוח "...מתמודדים עם הנכות/ כל אחד בעצמו/ כל אחד בעצמו..." אין פה מילים גבוהות. ישיר מבלי לחשבן לעצמו ולנו הקוראים, הוא פותח ברייס ומשאיר לנו את האספלט המדמם ושיתוק העצבים כמו היה זה גופו של מישהו אחר. אהבתי את חוסר הווייתור העצמי: למרות השתתקות הגפיים, הוא מניע אותם בכיסא גלגלים ועושה איתם נופים פנימיים וחיזוניים, חמוש במצלמה הוא מרקיד לנו תמונות של מחול, עלים בשלכת, חלזונות, גשם - יופי שנקלט

מבעד לעדשה.

נכון שיש כאלה שעשויים מברונזה והלב שלהם מפלדת אל חלד, ונכון שהם אוכלים שותים, נוסעים, עושים, אבל איפה הדם שיזרום בוורידים, איפה החיים שלהם לעזאזל, אלון מורדוך הוא סמל החיים, לכך שאפשר לחיות למרות הכל.

הולך וישמור עלי, / וממני היא מבקשת שלא אעבוד יותר מדי קשה, / והכי חשוב, / שאשמור על הרוח ועל הנשמה שבי / שאשים אליה לב / שלא אשכח אותה / את הקטנה הזאת. / לכאורה מילים כהפשוטות, אבל נכנסות לוורידים

הנשמה, כי מי מאיתנו לא אוהב את סבתא שלו. שירתו של אופיר נוריאל לא מתייפפת, לא מנסה לחפף מצבים; הוא טוען נגד אלוהים שיצר אותו, לדעתו, לא מושך נשים, שחלום הווגיות הוא כמו חלום הנחיתה על הירח. נוריאל פוסל את עצמו לחיי אושר, ומקדיש את עצמו באמצעות שיריו לתפילת היחיד. הרבה מהשירים שזורים שורות מן התפילה, אל מול פשטות מופלאה של מילים שמדברות את גוף הכותב: "מסתכל במראה, יודע מול פני מי / אתה עומד ויודע שאין סיכוי / עם הבשר הזה לנשום / את האוויר שאת נושמת" (מתוך השיר 'מראה'). כך נוריאל מתכתב - תביעת גוף לגזר דין - דין גוף.

אבי אליאס

